

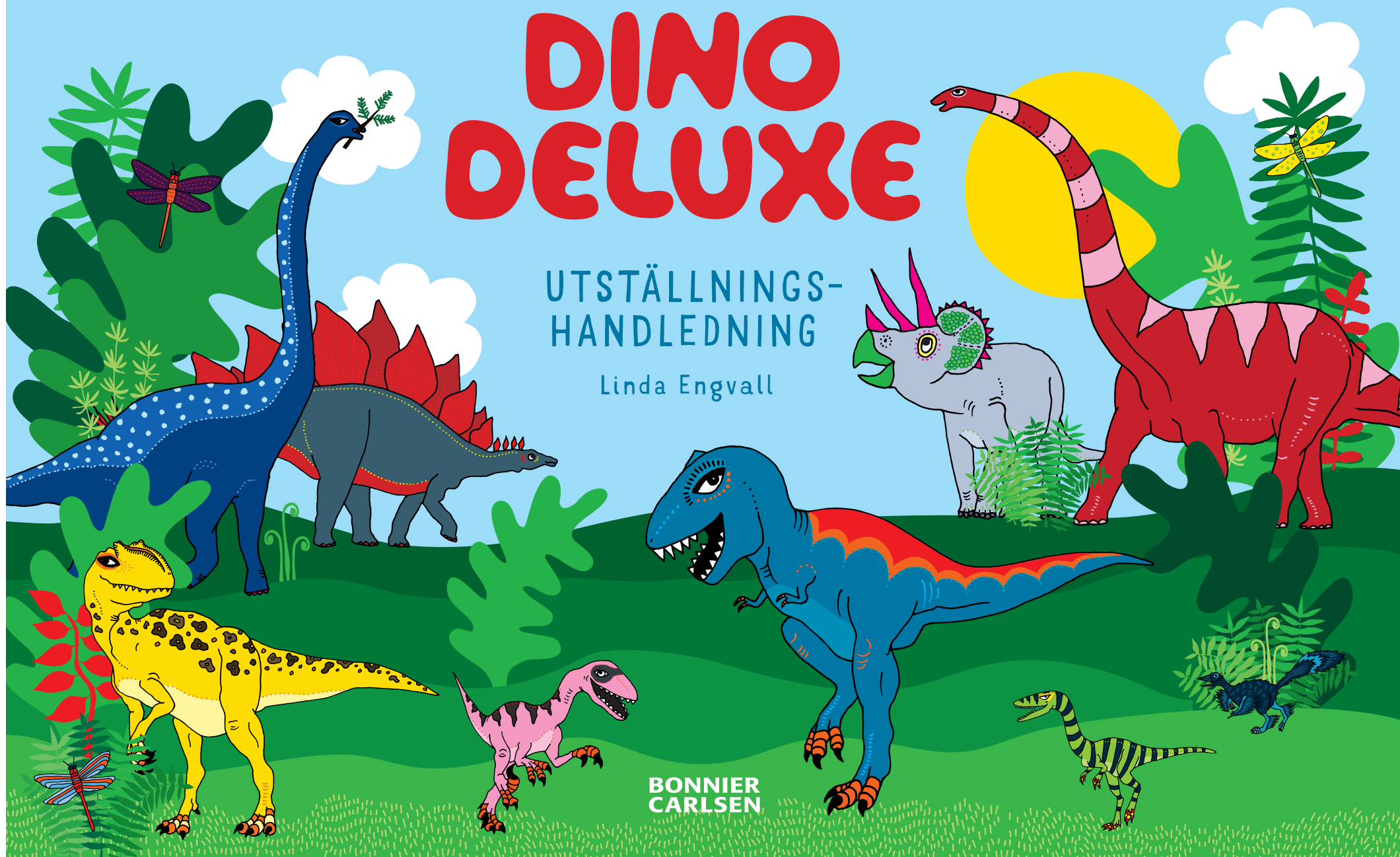
SARAH SHEPPARD

DINO DELUXE

UTSTÄLLNINGS-
HANDLEDNING

Linda Engvall

BONNIER
CARLSEN

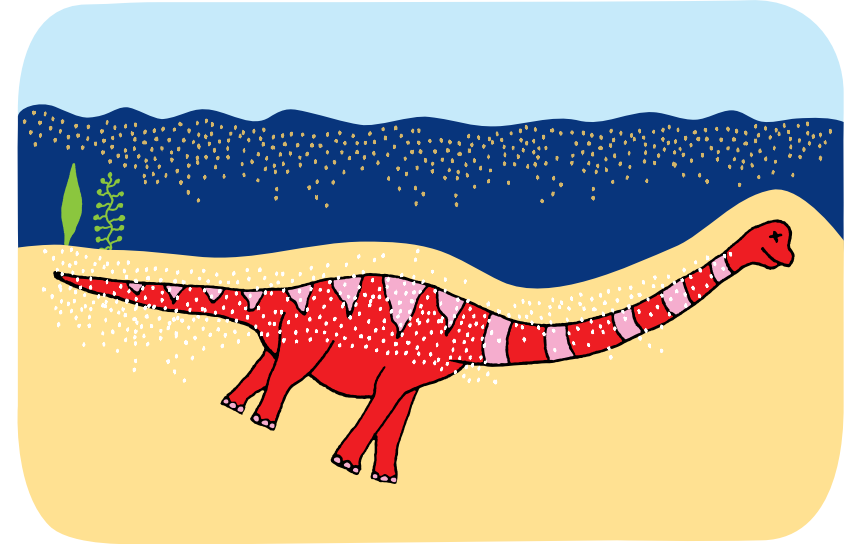

HEJ LÄRARE!

Kul att du har hittat hit! Syftet med det här materialet är att fördjupa besöket för er på utställningen Dino Deluxe.

- Läs högt! I det här materialet finner du korta texter att läsa högt för eleverna och förslag på frågeställningar.
- Fråga, fråga, fråga! Ställ frågor som sätter igång och utmanar elevernas tänkande. Synliggör elevernas förkunskaper. Låt gärna eleverna berätta vad de kan om dinosaurier och den tid de levde i.
- Aktiviteter i utställningen – och efter. Materialet innehåller även tips på aktiviteter till några utvalda delar i utställningen. Du finner också förslag på aktiviteter för fortsatt arbete i skolan.
- Välj ut dina favoriter. Välj de godbitar som du tycker passar just din elevgrupp och ert besök och anpassa materialet därefter.
- Dino Deluxe – boken. Utställningen bygger på boken Dino Deluxe av författaren och illustratören Sarah Sheppard. Bygg gärna upp förståelsen genom att läsa boken innan besöket eller fördjupa era kunskaper efter utställningen genom boken.
- Varning för dinosaurier. Utställningen är något utöver det vanliga och en upplevelse för den som vågar! När ni väl har klivit in i dinosauriernas värld gäller det att vara på sin vakt – man vet aldrig vem som lurar bakom hörnet.

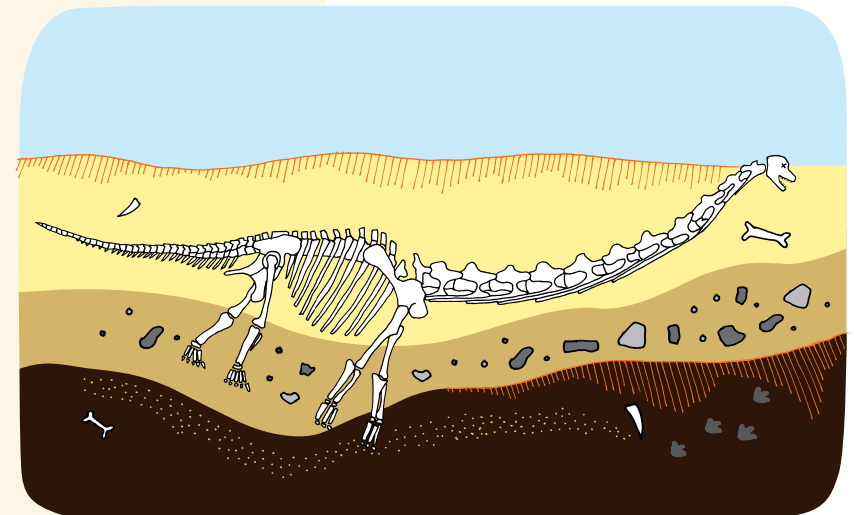
Lycka till!

ORDLISTA

Här är förslag på ord som kan vara bra att gå igenom med eleverna innan besöket.
Du kan också förklara orden i dess sammanhang när ni väl är på plats.

- Dinosaurie reptiler som levde för länge sedan.
- Reptil kräldjur, kallblodig och hud täckt av fjäll.
- Däggdjur varmblodiga och diande djur.
- Varmblodig kroppen håller samma temperatur.
- Kallblodig kroppen måste värmas upp för att kunna röra sig.
- Evolution utvecklingen av livet, hur djur och växter förändras över lång tid.
- Organism levande varelse, t.ex. djur eller bakterie.
- Fossil jättegamla spår från djur eller växt.
- Paleontolog urtidsdetektiv, arbetar med fossila växter och djur.
- Tidsperiod En era som beskriver/visar en viss period.
- Tidslinje en linje eller tabell över tid i kronologisk ordning.
- Kronologisk att ordna händelser efter tiden de skedde.
- Trias, jura, krita tidsperioderna då dinosaurierna levde.
- Meteorit rymdsten som nått jordens yta.
- Kontinent en sammanhängande landmassa.
- Pangea superkontinent, när alla kontinenterna satt ihop.
- Egenskap beskriver hur något eller någon är.

1. PANGEA

För länge, länge sedan på samma plats där du är nu, såg allt väldigt annorlunda ut. Det fanns inga hus, inga bilar, inga hundar och ingen glass. Det fanns inte ens några mammor, pappor eller små barn. Och det var en himla tur det! För det fanns nämligen massor av... DINOSAURIER!

Länge, länge härskade dinosaurierna på jordklotet. De var kungarna på jorden i hela 162 miljoner år. I jämförelse med människan som har funnits i 300 000 år.

Alla dinosaurier levde inte på jorden samtidigt. Dinosaurierna levde på jorden under tidsperioderna trias, jura och krita. Evolutionen gjorde att det dök upp nya arter medan andra försvann. De första dinosaurierna dök upp i mitten av trias. De var allt från långa, korta, smala och tjocka. En del dinosaurier var snabba medan andra var långsamma. Några var snälla och andra var farliga. En del dinosaurier åt kött medan andra var växtätare

- Vilka egenskaper hos dinosaurierna verkar bäst?
- Vilket utseende kunde dinosaurierna ha?

Att göra i utställningen: Pangea

För länge sedan satt alla kontinenterna ihop i en enda jättekontinent som kallas Pangea. Om man studerar världsdelarna noga kan man nästan se att de är som pusselbitar. Kan ni se vilka av nutidens världsdelar som sitter var på Pangea? Dinosaurierna kan ha levt på en annan del av jorden än där de hittas idag. Därför har man också hittat fossil på till exempel Antarktis.

Att göra i klassrummet: Tidslinjer

Gör en tidslinje i klassrummet. Ni kan förslagsvis ta med fler tidsperioder som inföll innan trias, jura och krita och/eller efter. Eller bara fokusera på just de tre. Låt eleverna rita passande bilder till tidsperioden som de placerar ovanför tidslinjen.

Prata om begrepp som dåtid, nutid och framtid. Följ tidslinjen. Eleverna kan rita hur de tror framtiden kommer att se ut och vad framtida tidsepoker kommer att heta. Vad kan framtidens människor eller robotar kalla vår tid? För vem vet vilka som härskar på jorden då! Du kan också börja med att låta eleverna göra en tidslinje över sina egna liv för att öka förståelsen för begreppet tidslinje.

2. GÄNGEN

De flesta dinosaurier kan delas upp i sju stora grupper. I Dino Deluxe kallas de Långhalsgänget, Horngänget och Bladgänget. Tuppkamsgänget, Pansargänget och Tjockskallegänget. Och så gänget som alla var livrädda för: Köttgänget! Alla gäng åt växter utom Köttgänget.

- Finns det någon koppling mellan utseende, egenskaper och gängens namn?
- Om ni skulle döpa ett gäng eller en dinosaurie vilket namn skulle det bli?

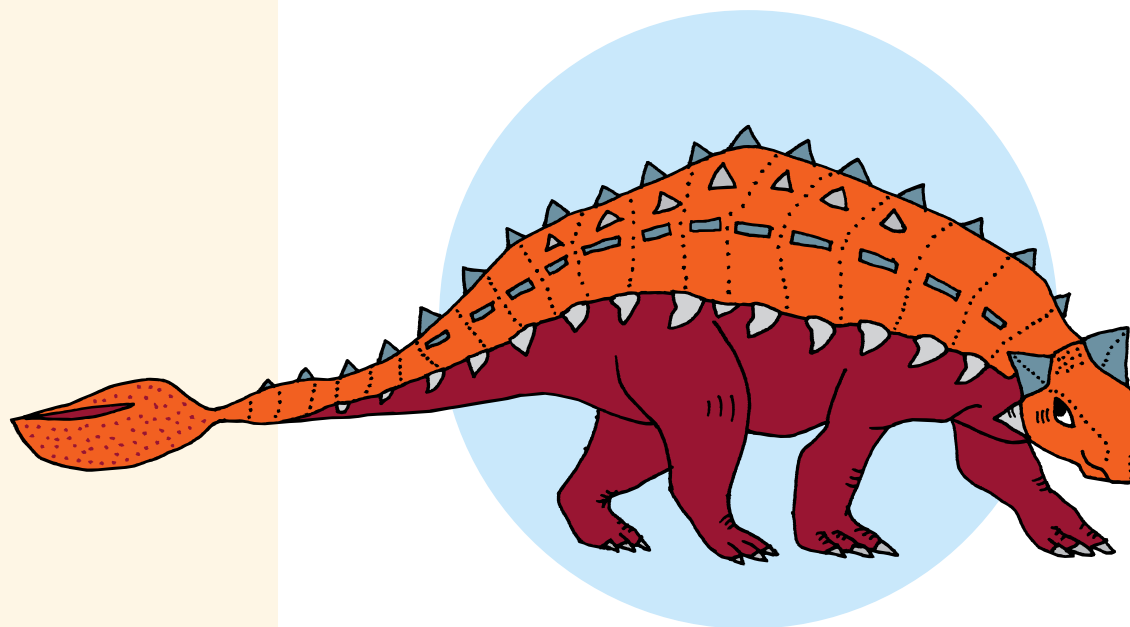
Dinosaurier har ofta fått sina namn efter den som hittade fossilet eller platsen där det hittades, som t.ex. Argentinosaurus som hittades i Argentina. Irritator fick sitt namn på grund av att fossilet var irriterande jobbigt att sätta ihop. Ibland döps även dinosaurierna efter en figur. Till exempel dinosaurien Dracorex hogwartsia som betyder drakkungen av Hogwarts där namnet är en hyllning till Harry Potter.

Att göra i utställningen: Dinosauriernas släktträd
Undersök släktträdet på utställningen. Låt eleverna berätta om hur de olika dinosaurierna är släkt och vilka gäng de tillhör.

Att göra i klassrummet: Rita och berätta

Diskutera besöket och utseendet på dinosaurierna som fanns där. Be eleverna att blunda och försöka att skapa en inre bild över hur de tror någon dinosaurie kunde ha sett ut. Vi vet inte vilken färg de hade, det innebär att fantasin får flöda fritt.

Ge eleverna i uppgift att rita en dinosaurie. Någon elev kanske vill göra en disco-dinosaurie som är neonfärgad. Några elever kanske skapar ett helt nytt gäng, discogänget! Låt eleverna redovisa muntligt för klassen om dinosaurien eller gänget med stöd av bilden.

3. TYRANNOSAURUS REX

Äntligen får ni träffa Tyrannosaurus, kungen av skräck! Tyrannosaurus levde i slutet av krita. Den kunde bli 12 meter lång och väga upp mot 6 ton. T-rex, som den även kallas, hade ett enormt kraftfullt bett, extremt bra luktsinne och korta armar i förhållande till sin kropp. Den tillhör familjen Tyrann. Familjen Tyrann hade extra starka nackmuskler och ett specialförstärkt skallben som gjorde att de kunde bita hårdare än någon annan dinosaurie. Tyrannosaurus är sedan länge nedputtad från tronen som den största medlemmen i Köttgänget.

Varken förr eller senare har det funnits så livsfarliga och skräckinjagande djur som medlemmarna i Köttgänget. De sprang fort, smög tyst, hoppade långt och vrålade högt. En del var jättestora och starka med enorma tänder och vassa klor. Andra var ganska små, de var smarta och anföll i gäng.

- Tyrannosaurus kunde bita hårdare än någon annan, varför?
- T-rex namn betyder kungen av skräck, varför tror ni?

Att göra i utställningen: Hur ser en dinosaurie ut inuti?

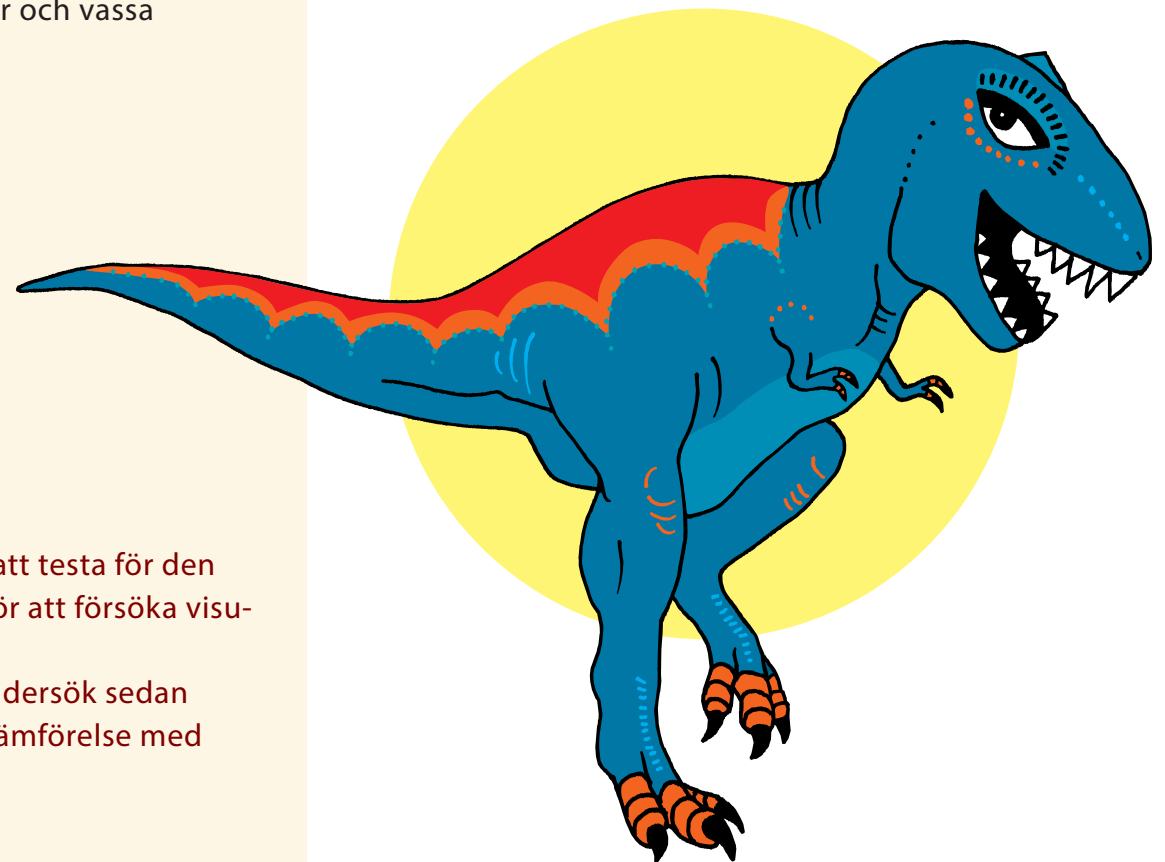
Det är nu eller aldrig ni kan klättra upp i en Tyrannosaurus. Värt att testa för den som vågar! Innan eleverna kryper in kan du be dem att blunda för att försöka visualisera hur en dinosaurie kunde ha sett ut inuti.

Ställ en hypotes! Vad tror ni att det fanns inuti en dinosaurie? Undersök sedan er hypotes. Stämde det som ni trodde innan ni testade? Gör en jämförelse med människokroppen. Vilka likheter och skillnader kan ni hitta?

Att göra i klassrummet: Ordtrappa

Köttgängets medlemmar var farliga. Gör en ordtrappa med synonymer till ordet hemsk. Rita upp en trappa på tavlan.

På trappsteget längst ner är det "svagaste" ordet och på trappsteget högst upp är det "starkaste" ordet. Eleverna ska rangordna orden i den ordningen de tycker att orden ska stå. Exempel på ord: elak, grym, förfärlig, ondskefull, fruktansvärd, förskräcklig, ohygglig, ryslig, hidös, faslig, ruskig, kuslig, fasansfull, läskig, läbbig, otäck, ryslig.

4. TRICERATOPS

Ett, två, tre.... Hur många horn kan ni se? Triceratops betyder trehornsansikte. Den levde i Nordamerika i slutet av krita, samtidigt som Tyrannosaurus. Triceratops hade tre vassa horn och en ståtlig nacksköld som stack upp bakom huvudet. Munnen var som en vass näbb. Med näbbmunnen kunde den knipsa av sega växter. Triceratops var den största medlemmen i Horngänget. Den kunde bli 9 meter lång och väga 5 — 8 ton.

Medlemmarna i Horngänget kännetecknas av att de hade gigantiska huvuden. Nästan en tredjedel av kroppen var huvud. Deras tunga huvud gjorde att de inte var särskilt snabba. Medlemmarna i Horngänget hade långa, spetsiga horn som de använde för att försvara sig med. När de böjde ner huvudena mot marken stod skölden rakt upp. Då kunde de se riktigt farliga ut.

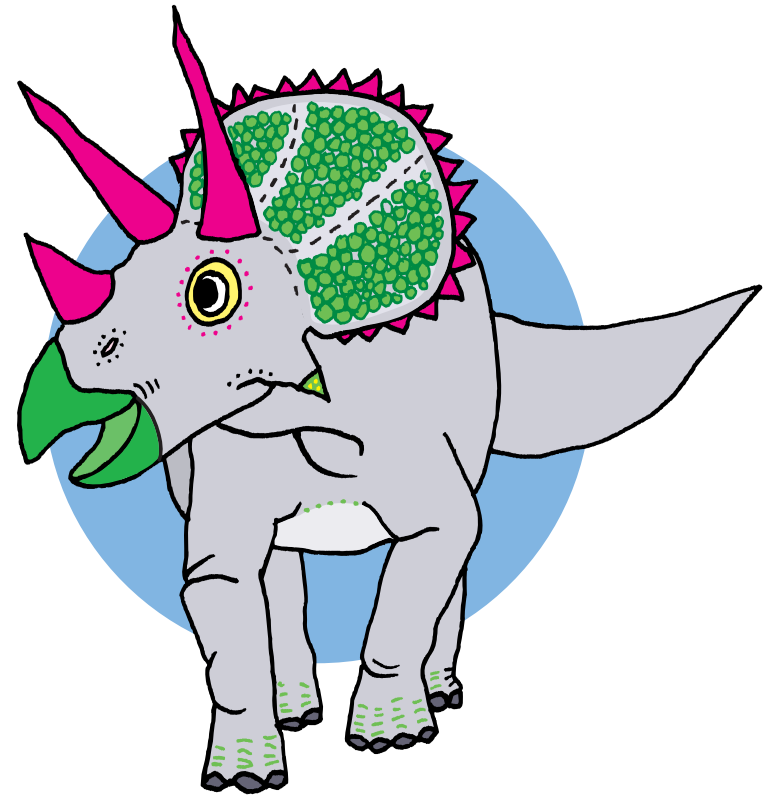
- Varför var Triceratops näbb-mun bra?
- Huvudet bestod av en tredjedel av kroppen.
Hur mycket är en tredjedel? Jämför med er kropp.
- Horngängets utseende hade både fördelar och nackdelar, kan ni nämna några?
- Jämför med vilka för- och nackdelar vi människor har med till exempel ögonfransar och ögonbryn? Vi kanske inte kan stängas med dem men fyller de någon annan funktion?

Att göra i utställningen: Associera

Gör en associationsövning. Börja med att studera Triceratops noga.

Vilka andra djur som finns idag associerar ni till när ni tittar på Triceratops.

Förslag: Kobra, fågel, noshörning, sköldpadda, tjur.

Att göra i klassrummet: Gör en egen sköld

Använd kartongpapper, klipp formen av en sköld från någon av medlemmarna i Horngänget. Arbeta med olika mönster och färgkompositioner i framställandet av skölden. Förslag att utgå från:

- Arbeta med komplementfärger. Det är de färger som är mittemot varandra i färgcirkeln. Gul-lila, röd-grön, blå-orange.
- Arbeta med en färgs "temperatur". Röd, orange och gul är varma färger. Grön, blå och blåviolett är kalla färger.

5. STEGOSAURUS

Stegosaurus är den största medlemmen i Tuppkamsgänget. Den kunde väga 2 — 3 ton och bli 8 — 9 meter. Stegosaurus hade 17 stycken plattor på ryggen. De största plattorna var nästan 1 meter långa.

Medlemmarna i Tuppkamsgänget hade plattor på ryggen. När de ville skrämmas eller blev arga kunde de pumpa upp blod i plattorna, vilket gjorde att plattorna blev röda. Om de blev kalla kunde de ställa sig med plattorna mot solen och fånga upp solvärmen. Plattorna var inte starka nog för att fungera som skydd. De hade korta tjocka ben och långa svansar med vassa taggar på som de kunde försvara sig med.

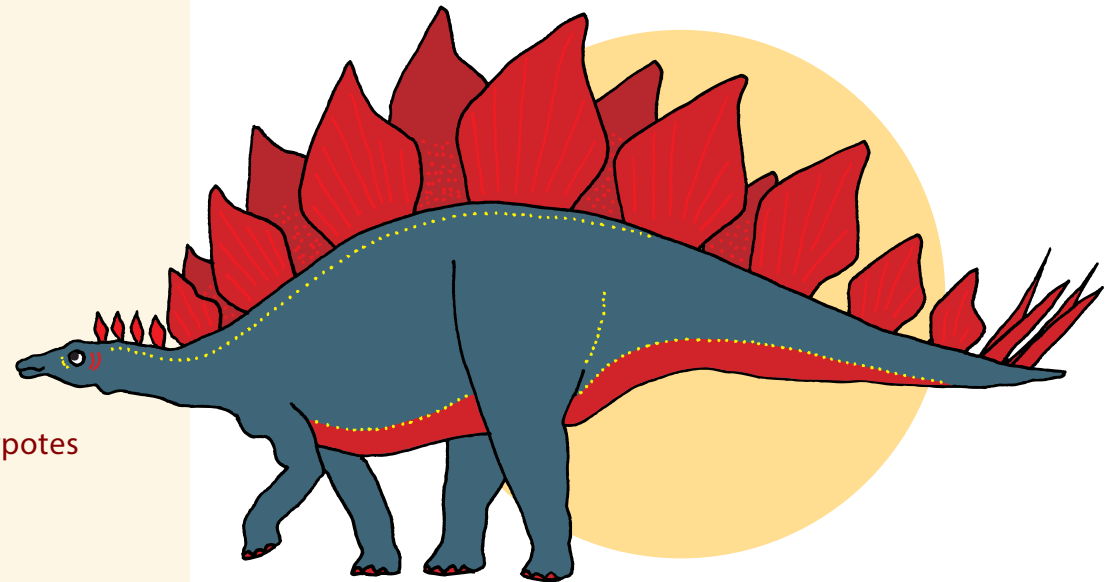
- Vilka för- och nackdelar fanns det med ryggplattorna?
- Kan vi göra något för att vårt blod ska pumpa mer eller fortare?
- Vad händer med vår kropp när vårt blod pumpas fortare?
- Har ni blivit varma och svettiga när ni tränat? Vad hände då?
- Eller kanske generad över något pinsamt, vad hände då?
- Vilken teknik har människor utvecklat för att fånga solvärme idag?

Att göra i utställningen: Testa friktion från en Stegosaurus – ställ en hypotes
Koppla till NO och gör ett experiment på plats. Undersök friktion och tyngdkraft. Missa inte chansen att testa friktion från en Stegosaurus!

När ni kommer till rutschkanan kan ni använda den för att göra ett experiment som handlar om friktion. Stäm av elevernas förkunskaper. Be eleverna ställa en hypotes och testa därefter med några föremål. Kom gärna överens om vilka föremål ni vill använda er av under experimentet. Till exempel: ett sudd, en sko eller olika skor och en penna. Be eleverna rangordna föremålen utifrån hur de tror de kommer att glida. Hur blev resultatet? Stämde elevernas hypoteser? Vad lärde sig eleverna utifrån resultatet?

Vad är friktion?

När två ytor rör sig mot varandra uppstår en kraft som bromsar upp dem. Friktion är den kraft som bromsar upp de föremål ni väljer att testa med och tyngdkraften är den kraft som gör att föremålen åker nedåt. Ju mindre friktion desto bättre glider föremålen.

Att göra i klassrummet: Venn-diagram

Om det är första gången eleverna använder venn-diagram, går du igenom hur diagrammet ska fyllas i. Eleverna kan ge förslag på två olika dinosauriegång som de vill jämföra likheter och skillnader mellan. Skriv upp namnet på dem i vardera cirkel. Där cirkeln möts skriver ni vilka likheter ni finner mellan gängen.

6. KÖTTKUSINERNA

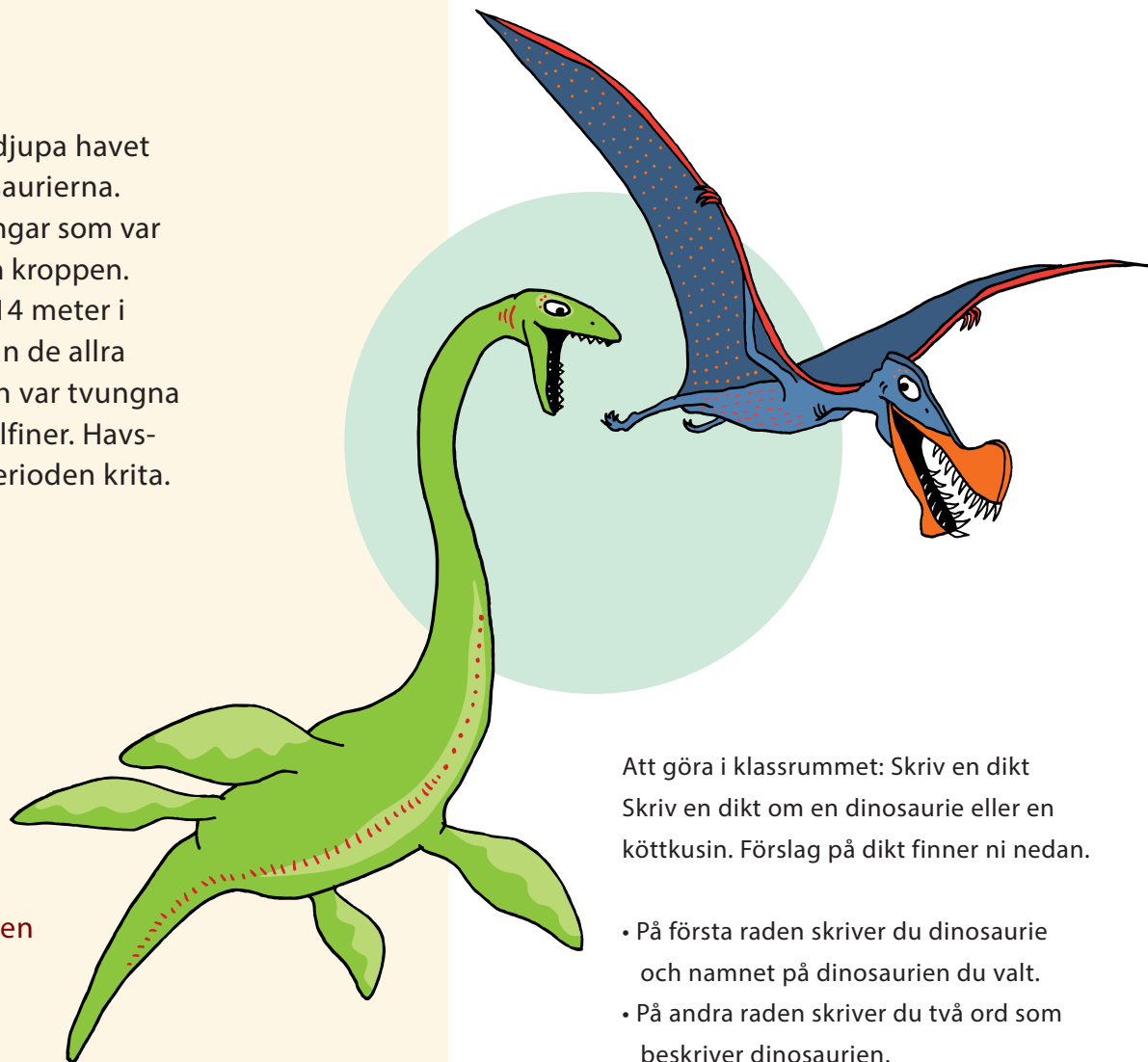
Se upp! Ovanför er kommer de flygande och långt ner i det djupa havet simmar de. Köttkusinerna som levde sida vid sida med dinosaurierna. I luften härskade flygreptiler. De hade päls på kroppen och vingar som var gjorda av en slags flyghud som var spänd mellan armarna och kroppen. Quetzalcoatlus var en jättestor flygreptil som hade ungefär 14 meter i vingbredd. I vattnet härskade havsreptiler, några var större än de allra största i Köttgänget. Havsreptilerna andades med lungor och var tvungna att simma upp till ytan för att få luft, precis som valar och delfiner. Havsreptilerna och flygreptilerna försvann samtidigt i slutet av perioden krita.

- Hur andas reptiler?
- Hur gjorde havsreptilerna för att få luft?
- Kan ni ge exempel på några djur som lever i havet idag och som simmar upp till ytan för att få luft?
- Jämför med hur människor andas.

Att göra i utställningen: Sant eller falskt

Säg några påståenden från texten. Eleverna kan visa med tummarna vad de tror. Tummen upp står för sant och tummen ner står för falskt. Exempel på påstående: Jag påstår att...

1. Det fanns dinosaurier som kunde flyga (Här kan eleverna visa både och. Be eleverna motivera sina val).
2. I luften flög det havsreptiler.
3. I havet fanns det havsreptiler.
4. Quetzalcoatlus hade ungefär 14 m i vingbredd.
5. Havsreptilerna hade gälar.
6. Det fanns Köttkusiner som var större än dinosaurierna.

Att göra i klassrummet: Skriv en dikt
Skriv en dikt om en dinosaurie eller en köttkusin. Förslag på dikt finner ni nedan.

- På första raden skriver du dinosaurie och namnet på dinosaurien du valt.
- På andra raden skriver du två ord som beskriver dinosaurien.
- På tredje raden skriver du tre ord som beskriver vad dinosaurien kan göra eller beskriv något som händer.
- På fjärde raden skriver du en mening på fyra ord som beskriver en känsla.
- På femte raden skriver du ett synonym till dinosaurie.

7. LÄGG ÄGG

Läs gärna texten högt för eleverna och låt dem fundera över frågeställningarna. Lade dinosaurierna verkligen ägg? Ja, så var det och många kunde det bli, upp till 25 stycken åt gången. De största dinosaurieägg som man har hittat var nästan 60 cm långa. De allra minsta dinosaurierna kunde ruva sina ägg. De stora dinosaurierna var för tunga. De fick istället täcka över sina ägg med växter för att hålla värmen.

- Vilka likheter och skillnader var det mellan hur dinosaurierna tog hand om sina ägg?
- Vet ni hur några av dagens djurarter tar hand om sina ägg?

8. UTAHRAPTOR

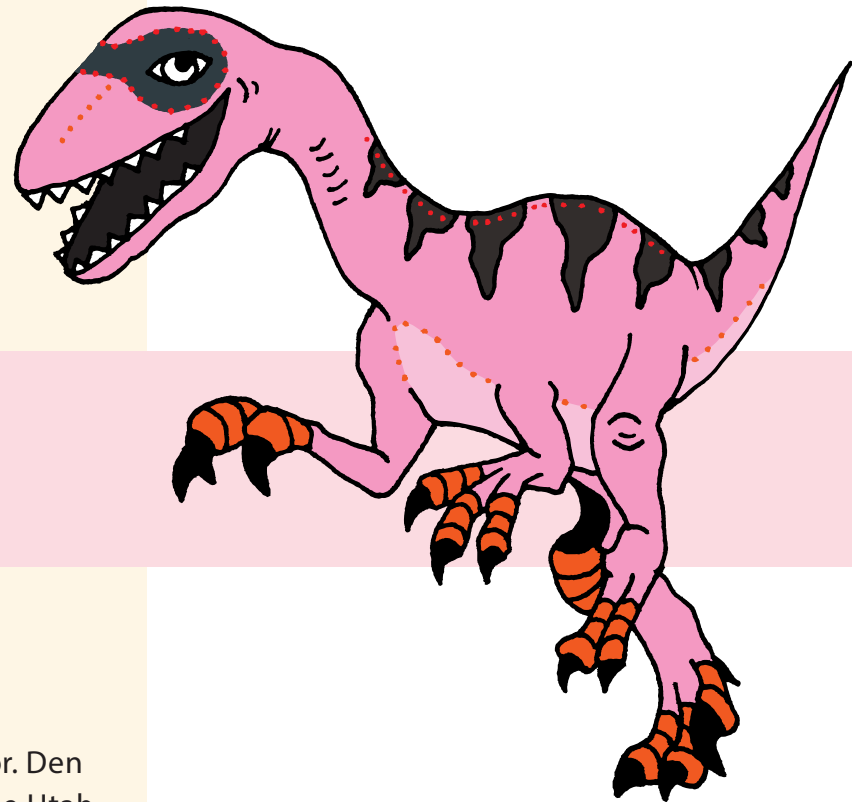
- Hur ser dinosaurien ut?
- Vad åt den tror ni?
- Tror ni att den jagade och i så fall hur?
- Hur tror ni att den försvarade sig?
- Vilket gäng tillhörde Utahraptor, tror ni?

Utahraptor levde i början av krita och är släkt med den mer kända Velociraptor. Den kunde bli 5 — 6 meter lång och väga cirka 500 kg. På bakfötterna hade både Utahraptor och Velociraptor sylvassa kniv-klor. När de sprang kunde de fälla upp klon, det gjorde att klon förblev sylvass. När de skulle slåss kunde de fälla ner klon igen. Raptors var väldigt smarta och är de dinosaurier som är närmast släkt med fåglarna. Många av dem hade fjädrar.

Att göra i klassrummet: Bygg ett landskap

Tips! Arbeta vidare med och ämnesintegrera med NO.

Bygg upp en ett dinosaurielandskap med vulkaner och gör en kemisk reaktion som utlöser ett vulkanutbrott.

Att göra i utställningen: Undersök Utahraptor

Framför er ser ni nu den rosa skönheten Utahraptor. Börja med att undersöka dinosaurien innan ni läser om den. Ta på er detektivglasögonen och studera dinosaurien nog!

9. SEISMOSAURUSBIBLIOTEKET

Det här biblioteket är inte som något annat bibliotek. Här inne blir det långt ifrån tyst och lugnt. Seismosaurus är den längsta medlemmen i Långhalsgänget. Namnet betyder jordbävningsödla, så bara på namnet förstår ni att i det här biblioteket kan det bli livat.

Vilka böcker hittar ni här? Låt eleverna titta, känna och bläddra i böckerna. Böcker är fantastiskt spännande! De innehåller en hel värld som bara väntar på att upptäckas. Välj en bok titta och undersök bokens omslag. Läs rubriken och försök förutspå handlingen.

- Vad ser ni på omslagsbilden?
- Vad har boken för titel? Läs högt från bokens baksida.
- Vet ni vad författare och illustratör betyder?
- Känner ni till bokens författare redan?
- Har ni läst någon liknande bok tidigare?
- Har ni besökt en liknande utställning?

Att göra i utställningen: Bildanalys

Böckerna av författaren Sarah Sheppard innehåller många färgstarka illustrationer. När ni diskuterar bilderna kan du utgå från några generella bildanalysfrågor. Börja att diskutera elevernas första reaktion. Gå vidare och analysera vad ni ser och hur det visas. Fokusera på till exempel figurer och föremål, färger och miljöer. Slutligen kan ni diskutera hur ni tolkar bilden. Fokusera till exempel på vad ni tänker/känner och varför? Vad för händelser och vilka stämningar tolkar eleverna från illustrationerna. Vad vill illustratören berätta med bilden för oss?

Att göra i klassrummet: Författarporträtt

Vill ni läsa om Sarah finns mer information om henne och hennes böcker här:

www.bonniecarsen.se/illustratorer/18565/sarah-sheppard

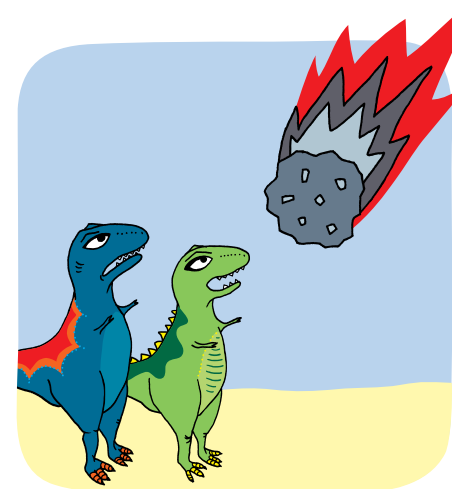
Skriv ett författarporträtt. Ta gärna med följande punkter:

Biografisk fakta

- Namn
- Födelse
- Bostadsort
- Författarens familj (som barn)
- Utbildning
- Yrke

Författarskapet

- Hur många böcker har författaren skrivit?
- Vilka är de mest kända böckerna?
- Vad handlar böckerna om?
- Författarens familj (som vuxen)

10. SEISMOSAURUS

Medlemmarna i Långhalsgänget var inte bara jättestora utan extra-super-duper-enorma! De kunde bli lika långa som fyra bussar och höga som sexvåningshus. Turligt nog för de andra dinosaurierna var medlemmarna i Långhalsgänget snälla och åt bara växter. De strövade omkring i stora flockar och åt upp skog. Deras långa halsar gjorde att de kunde beta högt upp från träden, dit inga andra nådde. Precis som giraffer gör idag. De hade långa svansar som de använde som en piska för att försvara sig. Den längsta i Långhalsgänget var Seismosaurus, det betyder jordbävningsödlå. Den kunde bli 35 — 52 meter lång och väga mellan 30 — 50 ton.

En annan långsvans var Brachiosaurus som levde under slutet av jura och början av krita och var en av de allra största i långhalsgänget. Den kunde bli upp mot 25 meter lång och 12 — 16 meter hög samt väga 50 — 80 ton. Den åt flera hundra kilo mat om dagen. Visste ni att en gång i tiden fanns det bajsorvar som kunde väga ett ton! Jo, det är faktiskt sant och den som släppte den var ingen mindre än jättedinosaurien Brachiosaurus.

- Uppskatta vad som väger ungefär lika mycket som 1 ton?
- Varför var det turligt nog för de andra dinosaurierna att långhalsarna var snälla?
- Känner ni till någon annan karaktär från någon berättelse som är stor och stark och snäll?

Att göra i klassrummet: Dinomatte

Gör gärna den här uppgiften ute, ni kommer att behöva mycket plats. Börja med att uppskatta höjden (16 meter) på en Brachiosaurus. Efter att ni har uppskattat på ett ungefär, ska ni stega den faktiska längden för att se om uppskattning stämde. Här behöver ni samarbeta två och två för att kunna jämföra uppskattningen med den riktiga längden. Hur gick det?

Att göra i utställningen: Berätta för varandra Vilka inre bilder fick ni när ni läste om långhalsgänget? Ni fick veta att de var inte bara jättestora utan extra-super-duper-enorma! De kunde bli lika långa som fyra bussar och höga som sexvåningshus. Beskriva era inre bilder för varandra.

11. KIOSKEN KÖTT & BLANDAT

Varför försvann alla dinosaurier i slutet av perioden krita? Kontinentalplattorna gled isär och det bidrog till att klimatet och vädret förändrades. Vulkanutbrott bidrog till att giftiga gaser släpptes ut i luften.

Som om det inte skulle vara nog kraschade en meteorit på jorden vilket bidrog till fler vulkanutbrott, bränder och översvämningar. Moln av aska lade sig runt jorden och solstrålarna kunde inte nå fram. Växter visnade, maten minskade för dinosaurierna och många arter dog ut. Men det var inte dåligt för alla djur. Samtidigt som dinosaurierna levde också små däggdjur, som gömt sig för dinosaurierna. När kusten var klar, kunde de utvecklas. Och det finns faktiskt dinosaurier än i dag: fåglarna!

Även en del växter som vi ser i naturen idag fanns på dinosauriernas tid. Några exempel är barrträd, ginko, palm, ormbunke, fräken och magnolia.

- Varför blev de små däggdjuren glada efter förändringen?
- De växtätande dinosauriernas kiosk, vad skulle ni döpa den till?
- Vad skulle säljas i den, tror ni?

Att göra i utställningen: När meteoriten slog ner

Gå tillsammans igenom den kedjereaktion som uppstod när meteoriten slog ner. Diskutera utifrån orsak och verkan. Använd förslagsvis ord som: en förklaring, på grund av, därför, det berodde på, därmed, eftersom, då, i och med. Välj några ord som du tycker passar för att förklara kedjan. Fråga eleverna vad som hände först, sedan och slutligen.

- Vad hände när meteoriten slog ner?
- Skulle det kunna hända idag, tror ni?

Att göra i klassrummet: Gör en egen tecknad serie

På utställningen kunde ni läsa serien "En jobbig vecka i slutet av Krita". Eleverna ska nu rita en egen serie om hur dinosauriernas tid slutade. Gå igenom de olika pratbubblorna och de olika tecken som eleverna förslagsvis kan använda när de ritar och skriver sin serie. Här gäller det att eleverna kan plocka ut det viktigaste. Använd gärna författarens serie som modelltext eller förlaga och studera den innan eleverna ska skriva sin serie.

Gör en egen teater

Dela in eleverna i sju grupper. Varje grupp representerar en dag från den jobbiga veckan i slutet av krita. Grupperna ska nu planera hur de skulle vilja sätta ihop en kort miniteater som handlar om den dagen de blivit tilldelad. Låt eleverna skapa rekvisitan de behöver och skriva manus som de får öva in. Förslagsvis fortsätter ni med att alla grupperna sätter sedan ihop sin vecka. Filma gärna teatern och ha en filmuppvisning i klassen eller varför inte för föräldrarna också.

NÅGRA UPPGIFTER TILL (OM MAN VILL)

Att göra i klassrummet: Skriv en personligt återgivande text

Skriv och berätta om besöket. Gärna länk till bilder över utställningen.

Redovisa utställningsbesöket. Skriv, rita och berätta! Bjud in andra klasser för att lyssna och ta del av upplevelsen.

Syfte: Att lära sig strukturen för genren och berätta om en händelse man varit med om. Strukturen har en orientering i den får man svaret på när, vem eller vilka, när och varför. Sedan följer flera händelser i kronologisk ordning. Man kan använda aktionsverb som till exempel, gick, åt, lekte samt lägga in personliga kommentarer där man berättar om hur man kände, vad man såg, hörde eller tänkte. Samt använda sig av tidsord och ord som tydligt beskriver händelser.

Ta gärna fotografier från ert besök på utställning. Använd bilderna som stöd när ni återberättar för varandra om besöket på utställningen. Förkunskaperna har ni byggt upp genom materialet för besöket eller genom ert arbete med boken Dino Deluxe. Efterarbetet handlar nu om att kunna samla sina tankar och återberätta besöket från utställningen genom stöd av frågor och vägledning från dig ska ni skriva en återgivande text.

Beroende på elevernas förkunskaper om att skriva kan ni börja med att skriva en gemensam text för att befästa strukturen. Skriv upp tidsorden som du har valt ska finnas med i texten samt strukturen för texten. Exempel på tidsord: I fredags, först, sedan, under tiden, därefter, till slut.

Rubrik

Orientering: (När, vem/vilka, när och varför)

Serie av händelser: Kronologisk ordning.

Avslutning: Återkoppla och skriv en personligt värderande kommentar/tanke.

Att göra i klassrummet: Gör en reklamaffisch

Låt eleverna göra plakat eller stora reklamplanscher efter utställning. Där de själva gör reklam för utställningen. Gå tillsammans igenom vad ni tycker bör finnas med. Hur kan ni göra för att reklamplanschen ska locka till sig blickar som gör att personer blir nyfikna på utställningen? Ni kan också låtsas att ni ska göra en uppföljare på utställningen som ni gör reklam för. Hur skulle den reklamplanschen se ut?

Att tänka på:

Färgval/stor logga/bild.

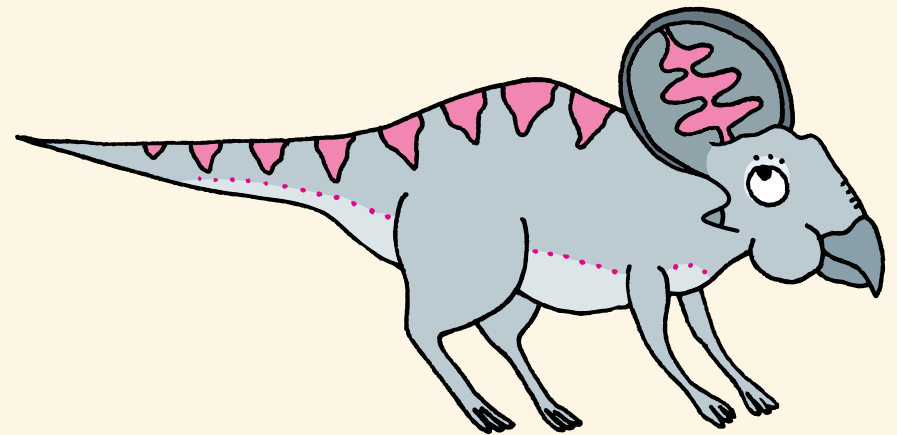
Skriv kort om vad man får se och göra på utställningen.

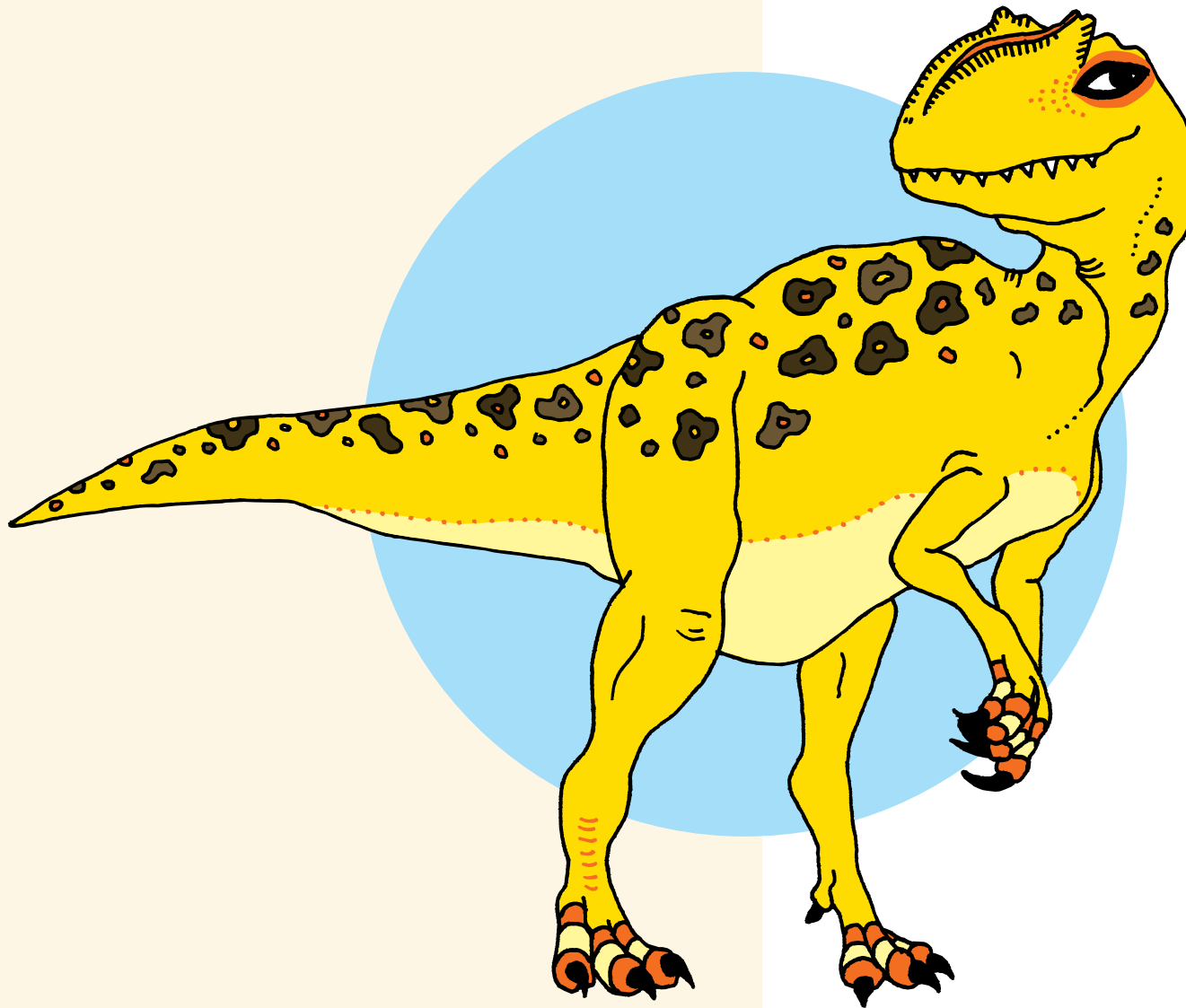
Skriv positiva och uppmanande ord, exempelvis "nyöppnad", "spännande", "sista chansen är på..." "missa inte". Locka med något.

Fakta att tänka på inför besöket eller om öppettider, pris med mera.

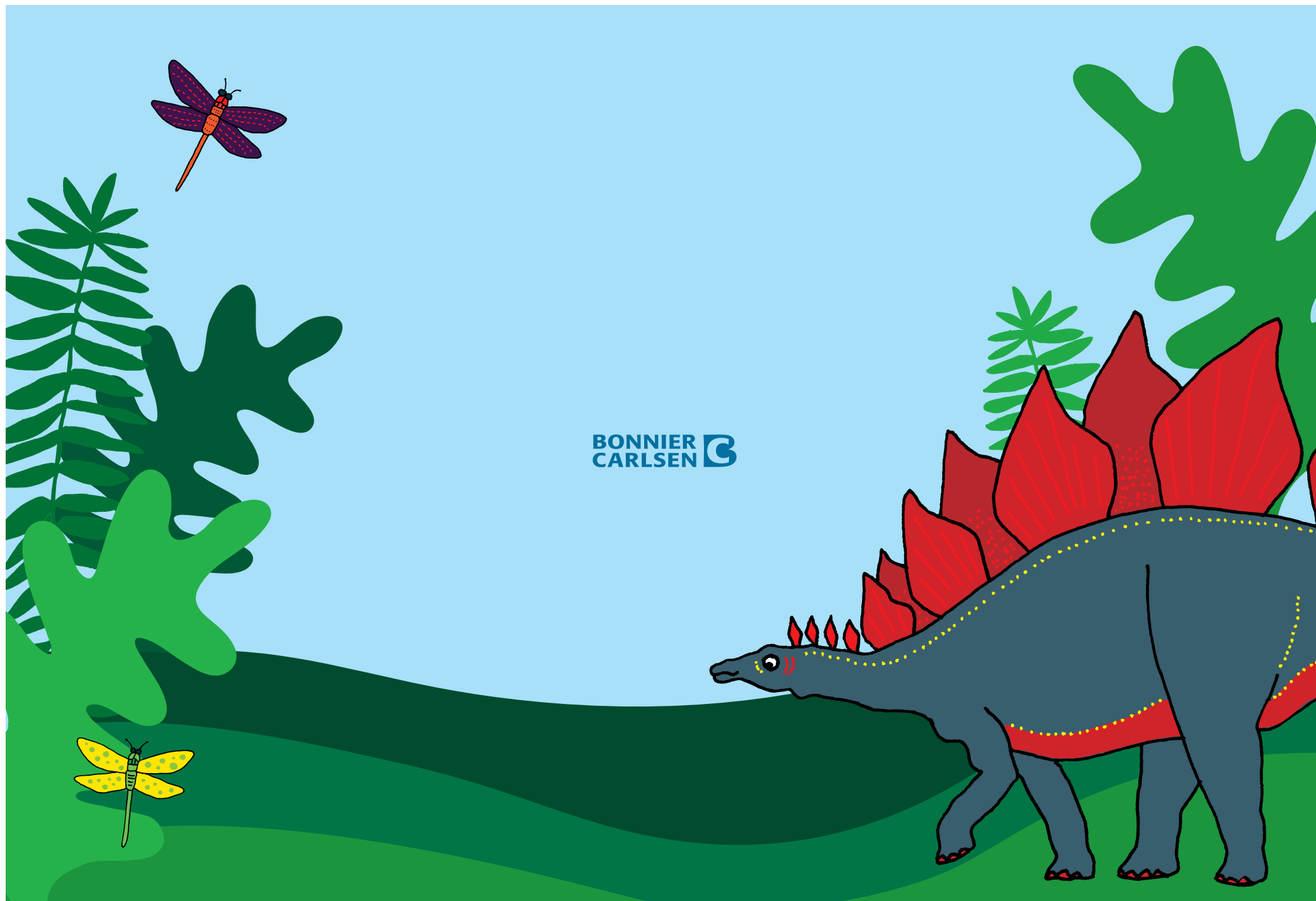
Kortfattat budskap gärna med fet stil och versaler. Till exempel:

"Nyfiken på hur en dinosaurie ser ut inuti? Nu kan du äntligen få veta!"

Tack för
besöket!

BONNIER
CARLSEN

